



# HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

- + Skolene i Målselv kommune skal ved forbyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for mobbing.*
- + Skolene i Målselv kommune skole skal ha rutiner for å avdekke mobbing, og elever og foresatte skal kunne oppleve at de trygt kan melde fra om mobbing.*
- + Skolene i Målselv kommune skole skal følge opp mobbeoffer og mobber.*
- + Skolene i Målselv kommune skole skal ha et godt samarbeid med foresatte i mobbesaker.*

***Øyeblikkelig, resolutt handling av voksne  
med "kaldt hode og varmt hjerte"!***

## **OPPLÆRINGSLOVEN (utdrag)**

### **Kapittel 9a. Elevane sitt skolemiljø**

#### **§ 9a-1. Generelle krav**

Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

#### **§ 9a-3. Det psykososiale miljøet**

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

#### **§ 9a-4. Systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane**

Skolen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte. Skoleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet.

#### **§ 9a-5. Elevdeltaking i skolemiljøarbeidet**

Elevane skal engasjerast i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske arbeidet for helse, miljø og tryggleik ved skolen. Skolen skal leggje oppgåver til rette for elevane etter kva som er naturleg for dei enkelte årstrinna.

Elevrådet kan nemne opp skolemiljørepresentantar til å vareta elevane sine interesser overfor skolen og myndighetene i saker som har med skolemiljøet å gjere. Skolemiljørepresentantane deltek i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske helse-, miljø- og tryggingarbeidet ved skolen i den grad det vedkjem skolemiljøet for elevane.

## MOBBING

*Gjentatt negativ eller "ondsinnnet" atferd fra ett eller flere barn rettet mot et annet barn som har vanskelig med å forsvare seg.*

*Tre hovedkriterier:*

- 1. Negativ/"ondsinnnet" atferd*
  - 2. Gjentakelse over tid*
  - 3. Ubalanse i faktisk eller opplevd styrkeforhold*
- (Olweus)

## LØPENDE FOREBYGGENDE ARBEID

HVA	NÅR	HVORDAN	ANSVAR
Det skal være lett å finne voksne i friminuttene.	Alle friminutt	Gule markeringsvester på alle voksne (min 3 stk)	Alle
Klassemøter	Jevnlig	<p><b>Sammen med kontaktlærer, gjerne i ring.</b></p> <p><b>Organisering og ledelse</b> Lærer er mer aktiv og styrende i klassemøter om mobbing enn andre klassemøter for å unngå at eventuelle sterke elever styrer diskusjonen og konklusjonene. Alle skal komme til ordet. Jeg formen: hva jeg tenker, føler, opplever, ønsker og ikke ønsker</p> <p><b>Innhold</b> Video. Tydeliggjøre regler for sosialt samspill. Oppfølging av reglene. Rollespill. Minst like mye vekt på det positive som det negative. Diskutere konsekvenser av mobbing, ikke la elevene fastsette konsekvenser. Først og fremst diskutere mobbing og annen uønsket atferd som et generelt fenomen – med blick på vår skole og klasse.</p> <p><b>Kjøreregler</b> Det er viktig å ha og handheve tydelige "kjøreregler" i klassemøtene. F.eks:</p>	Kontaktlærer

HVA	NÅR	HVORDAN	ANSVAR
		Vi rekker opp hånden når vi vil si noe. Alle har rett til å si noen. Vi lar andre snakke ferdig uten å avbryte. Vi kan være uenige uten å banne eller si stygge ting.	
Informasjons-utveksling	Jevnlig, minst en gang i måneden	Fellesmøte med personalet	Admin
Gjennomgang av regler og ordninger.	Høst	- Personalet - I klassen	Admin Kontaktlærer
Trivselsundersøkelse	Våren Våren  Våren  Høsten	- Gjennomføre elevundersøkelsen - Analysere resultatene og legge fram for personalet, elevene og rådsorganene - Sette målsettinger for neste år  - Behandle målsettingene og konkretisere i målsettinger  For alle punktene: Jf prosedyre-beskrivelser for rådsorganene	Rektor Rektor  Rektor  Rektor
Foreldremøter	Høst og vår. Det vil kunne være behov for flere møter dersom man arbeider med konkrete mobbesaker.	Diskusjonstema: Hva kan skolen gjøre? På hvilken måte kan de foresatte bidra? Skole-hjem samarbeide - <b>forebygge</b> - <b>oppdage</b> - <b>varsle</b> - <b>stoppe</b> “Hvordan hadde du reagert om noen andre foreldre ringte og sa at ditt barn mobber andre?”	Kontaktlærer og foreldrekontakt
Kartlegging av mobbeområder ute og inne	Høst	Både i klassen og i det pedagogiske personalet. (Jf prosedyre for elevrådsarbeid)	Elevråd, elever og personale
Elevsamtaler	Høst og vår		Kontaktlærer
Klasseregler som innbefatter arbeid mot plaging og mobbing	Hele året	Lages sammen med elevene og skal henge på klasserommet.	Kontaktlærer
Felles sosiale arr.	Hele året	Eks Felleslunsj Skidager/turdager	Admin, ansatte, elevråd

HVA	NÅR	HVORDAN	ANSVAR
		Overnattingsturer Oppvisninger Turneringer osv	
Sosiale arr utenfor skoletid	I skoleåret	Foreldrekontakten ser til at tema tas opp på foreldremøte.	Foreldrekontakt /FAU
Foreldrene tar tidlig kontakt med skolen.	Ved uro/mistanke om at noe er galt i forhold til egen eller andres unge(r).	Telefon eller møte  NB: Handlingsregelen i hht § 9a-3 andre og tredje ledd.	Foresatte  Ansatte/rektor



## NÅR MOBBING MISTENKES

HVA	HVORDAN	HVEM
Ved mistanke handler ansatte i henhold til kravene i § 9a-3	Ved å informere om rettigheter og plikter og varsle skoleledelsen	Ansatte/rektor
Starte systematisk arbeid med å finne ut om det foregår mobbing.	Intensivere observasjon. Forhøre seg med kolleger og rektor. All informasjon og observasjon skal loggføres med dato og klokkeslett. Be elevene skrive ned hva de synes om trivsel og kameratforhold i klassen. Foreta korte personlige intervju/skriftlige arbeid med elever. Sosiometrisk undersøkelse. ("Hvem vil du være med?") Kontakt med foresatte. Rådføring med PPT, eksterne hjelpere.	Kontaktlærer

## MOBBING ER OPPDAGET

HVA	HVORDAN	HVEM
Gi nødvendig beskyttelse mot ny trakassering	Eks. Begrenset bevegelsesområde for mobber. Øke voksentetthet i elevgruppa.	Kontaktlærer Personalet
Skaffe klar dokumentasjon av de faktiske forhold	Samtaler med elever og voksne som kan ha sett og hørt. All informasjon og observasjon skal loggføres med dato og klokkeslett.	
Samtale med mobbeoffer	Ikke synlig for andre elever Strukturer samtalen Gi støtte og forsikringer om at mobbingen skal opphøre. Loggbok Informere om hva skolen har til hensikt å gjøre Oppfordre mobbeoffer om å tilbakemelde ved nye mobbetilfeller	Kontaktlærer
Samtale med mobber(ne)	Ha mest mulig informasjon om konkrete hendelser Legg vekt på at VI VET Marker klar holdning og intensjon om å få slutt på mobbingen, si stopp med autoritet og tyngde Hva kan mobberen gjøre Ikke lov til å mobbe selv om barnet er et provoserende mobbeoffer Skissere negative konsekvenser Fortelle at vi vil følge nøye med fremover og saken vil bli fulgt opp Tidfeste nye oppfølgingssamtaler	Kontaktlærer sammen med en annen voksen

Snakke med mobbeoffer og foresatte (Det vil kunne være behov for å snakke alene med foresatte).	Informere og få informasjon Gi støtte og forsikre om at mobbingen skal opphøre Informere om hva skolen har til hensikt og gjøre Skal om nødvendig gjennomføres flere ganger	Kontaktlærer (+ rektor)
Snakke med mobber(ne) og foresatte (Det vil kunne være behov for å snakke alene med foresatte).	Informere og få informasjon Informere om hva skolen har til hensikt og gjøre Skissere negative konsekvenser for eleven Skal om nødvendig gjennomføres flere ganger	Kontaktlærer (+ rektor)

*Å like noen er en prosess der begge forandres.  
Vennskap er arbeid.*

**Klas Grevelius**



## VEDLEGG TIL HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

### ***Mulige tema til klassemøter.***

- Hvordan oppfører en god/dårlig kamerat seg?
- Hvordan er en god lærer?
- Hvem av elevene er det som bestemmer i klassen? Hvorfor? På hvilken måte bestemmer han/hun/de?
- Hvordan liker du friminuttene? Har alle det bra i friminuttene? Har alle noen å være sammen med i friminuttene?
- Er det ting ved klassen du misliker? Hvordan skal vi være mot hverandre for å få et godt klassemiljø? Hva kan vi gjøre for å få et godt klassemiljø?
- Hvordan er en god elev?
- Spørsmål om mediavold, rusmidler, hærverk etc.
- Er det timer du liker spesielt godt? Er det andre timer du liker mindre godt eller misliker? Hvorfor?
- Hva liker du ved skolen? Hvorfor?
- Hva misliker du ved skolen? Hvorfor?
- Hva vil det si å bli latterliggjort? Hva gjør det med den/de som blir det?
- Hva vil det si å bli stengt ute/oversett? Hva gjør det med den/de som blir det?
- Hva gjør du dersom du blir mobbet?
- Hva gjør du dersom du vet at andre blir mobbet?

### ***Mulige negative konsekvenser/sanksjoner for mobber.***

En mobber vil ved stor sannsynlighet oppleve foreldresamtaler/konferansetimer som en negativ sanksjon. Ut over dette:

- Begrense bevegelsesfriheten i friminutt.
- Begrense bevegelsesfriheten inne i skolebygget.
- Voksenfølge på skoleveien.
- Voksenfølge på skolen.
- Utestegning fra sosiale aktiviteter med klassen.
- Utestegning fra undervisning i klassen.
- Skifte av skole